

[Aksel Møller.]

er, at folk har vished for, at de kan bevare det, de har sparet op, og har sikkerhed for at kunne nyde opsparingsens frugter.

Løvt bestrider mit parti ikke, at det i løbet af forholdsvis kort tid er nødvendigt at foretage positive handlinger, som kan dæmme op for den svækkelse af kronen og dens købekraft, som regeringens økonomiske politik har ført med sig, men mit parti bestrider, at det er tilrådeligt og rimeligt og forsvarligt at gøre det under den nuværende regerings ledelse.

Bertel Dahlgard: Med hensyn til en almindelig karakteristik af den økonomiske udvikling kan jeg udtrykke mig forholdsvis kort. Jeg har meget lidt at føje til de synspunkter, jeg fremsatte her i tinget den sidste dag, tinget var samlet, den 3. juni i år. Jeg sagde da, at det på daværende tidspunkt var svært at sige noget bestemt om årsagerne til det store svind i valutabeholdningen, men at det var meget farligt at være for optimistisk, thi tog man fejl i sin optimisme, ville den risiko, man udsatte sig for, være altfor stor, og derfor burde man være forsigtig i tide. Jeg tillod mig da at pege på tre ting, der burde advare os: for det første, at der, efter at den stærke nedgang i valuta-beholdning havde fundet sted, skete en forøgelse af købeevnen på 300—400 mill. kr. i kraft af lønforhøjelserne; dernæst, at bytteforholdet i vor udenrigshandel var forringet, og endelig, at man ikke kunne regne med så stor en høst som de foregående år.

Jeg drog deraf den slutning, at når der er fuld beskæftigelse, så produktionen ikke på kort tid kan forøges væsentligt, og man samtidig forøger købeevnen stærkt, kan den forøgede købeevne kun få udløsning i et tryk på valutaeserven, hvis man ikke i tide nedsætter statens forbrug. Det er denne enkle lære, man nu må sande. Derfor foreslog det radikale venstre i foråret, at folketinget skulle lade være med at vedtage loven om at stille over 100 mill. kr. Marshallmidler til rådighed til nye udgifter, men venstre og det konservative folkeparti vedtog sammen med socialdemokratiet loven. Selvom disse penge ikke endnu er brugt, viser den stilling, man tog, hvor lidt man forstod alvoren i situationen, og i den kommende

vinter har man jo bundet sig til at bruge en betydelig del af disse penge.

Endvidere foreslog det radikale venstre at give regeringen bemyndigelse til efter et skøn over den kommende udvikling at spare 150 mill. kr. på de militære bevillinger. Venstre og det konservative folkeparti nedstemte sammen med socialdemokratiet dette forslag. Den høje regering tvinges nu af omstændighederne til at ændre sin stilling og tiltræde disse besparelser.

Det var under indtrykket af disse tre partiers afvisende holdning overfor vore forslag, at jeg tillod mig at sige, at det syntes mig, at de tre partier pådrog sig et stort fælles ansvar for den kommende udvikling, idet jeg understregede, at vi måtte forstå, at der allerede på dette tidspunkt i vor økonomi balanceredes på en knivsæg. Nu, da det er gået galt, kan man måske ikke undre sig over, at venstre og konservative under megen larm søger at kaste al skyld på regeringen. Det er vistnok menneskeligt, selvom det hverken er smukt eller sandt. De tre partier må i ikke ringe grad dele ansvaret.

Men årsagerne til den situation, vi nu befinder os i, ligger dybere, end disse begivenheder i foråret er udtryk for. Det er efter vort skøn flere års fejlvurdering fra de tre partiers side, virkeligheden nu afslører. Man kan have forskellig mening om den udenrigs- og militærpolitik, Danmark har ført, og tiden er ikke til at drøfte denne sag her i aften, men man har aldrig overfor befolkningen villet erkende de økonomiske konsekvenser af, at en milliard kroner årlig drages ud af det produktive erhvervsliv til uproduktive formål, og at 40 000 unge i den bedste alder trækkes ud af det arbejde, der frembringer værdierne. En gunstig konjunktur og gode høstår har en tid kunnet tilsløre den betydning, disse forhold har for landets økonomi, men før eller senere melder konsekvenserne sig, og det er det, vi nu står overfor.

Vi skal da nu tage stilling til de foranstaltninger, regeringen har foreslået gennemført. Lad mig fremføre først en almindelig betragtning, som jeg også gav udtryk for i foråret. Jeg sagde, at der var en ting, vi alle sikkert burde erindre, nemlig at når der i en spændt økonomisk situation pumpe ny købekraft ud på eet område, så må